

รายงานสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/และเป็นวิทยากร
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

*****

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ.....นางสาวภาวดี.....นามสกุล.....สิทธิประเสริฐ.....
ตำแหน่ง.....นักวิชาการเกษตรชำนาญการ.....กลุ่ม/ฝ่าย.....กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน.....
หลักสูตร/หัวข้อเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....
ดินเปรี้ยวแก้ไขได้สบายมาก - LD012-63-2.....
สถานที่อบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....
e-learning.....
หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....
กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.....
ตั้งแต่วันที่.....20.....เดือน.....สิงหาคม.....พ.ศ. 2563.....ถึงวันที่.....20.....เดือน.....สิงหาคม.....พ.ศ. 2563
เพื่อ..... อบรม..... สัมมนา..... อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

2.1 รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

การอบรม เรื่อง ดินเปรี้ยวแก้ไขได้สบายมาก มีเนื้อหาสาระ ดังนี้

ดินเปรี้ยว หมายถึง ดินที่อาจมี กำมะถันหรือมีกรดกำมะถันเกิดขึ้นในดิน ทำให้ดินนั้นเป็นกรดจัดมาก หรือเป็นกรดรุนแรงมาก ส่งผลกระทบต่อการปลูกพืช เนื่องจากความเป็นกรดจะทำให้ธาตุอาหารไนโตรเจน และฟอสฟอรัส ไม่สามารถปลดปล่อยให้พืชใช้ประโยชน์ได้ ทำให้พืชขาดธาตุไนโตรเจน ฟอสฟอรัส พืชไม่แข็งแรงเป็นโรคง่าย

สิ่งที่บ่งบอกสภาพดินเปรี้ยวในนาข้าว ได้แก่ น้ำเป็นสีน้ำตาลแดง ชั้นดินมีคราบสีแดง/หรือสีเหลือง ฟางข้าว ถ้าคราบสีเหลืองฟางข้าวอยู่ใกล้ผิวดินมาก กรดจะกระทบกับรากต้นข้าว โดยพืชที่บ่งบอกว่าบริเวณดังกล่าวเป็นดินเปรี้ยว ได้แก่ ต้นกก และต้นกระจูด

ระดับความรุนแรงของดินเปรี้ยว

(1) ดินเปรี้ยวจัดจะมีความรุนแรงของกรดมาก โดยจะมีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง (pH) น้อยกว่า 4.0 ดินขาดแคลนอาหารสำหรับพืช ต้นไม้ตาย ผลผลิตจากการทำนาลดลงต่ำกว่า 60%

(2) ดินเปรี้ยวปานกลางจะมีความรุนแรงของกรดปานกลาง โดยจะมีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง (pH) 4.0-4.9

(3) ดินเปรี้ยวน้อยจะมีความรุนแรงของกรดน้อย โดยจะมีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง (pH) 4.9-5.5

การจัดการดินเปรี้ยวในนาข้าว

ขั้นตอนที่ 1 หว่านปูนขาวให้ทั่วพื้นที่นา สำหรับดินเปรี้ยวมาก หว่านปูน 1 ตันครึ่ง-2 ตันต่อไร่ สำหรับดินเปรี้ยวปานกลาง หว่านปูน 1 ตัน-1 ตันครึ่งต่อไร่ สำหรับดินเปรี้ยวน้อย หว่านปูน 500 กิโลกรัม ต่อไร่ ไร่เพื่อคลุกปูนให้เข้ากับดิน หมักในดินที่ชื้น/มีน้ำขัง 7 วัน ก่อนเตรียมดินปลูกข้าว หว่านปูน 1 ครั้ง ให้ผลนาน 5 ปี

ขั้นตอนที่ 2 ปล่อยน้ำก่อนเตรียมดินปลูกข้าว หากปลูกข้าวในเขตชลประทาน ปล่อยน้ำออกเพื่อล้างกรดออกจากดินเดือนละ 1 ครั้ง

ขั้นตอนที่ 3 ปลูกพืชตระกูลถั่ว ได้แก่ ถั่วพุ่ม ถั่วพรีา โสนแอฟริกา และปอเทือง

ขั้นตอนที่ 4 การเพิ่มธาตุอาหาร โดยการใช้หมักชีวภาพ พด. 2 จะช่วยปลดปล่อยฟอสฟอรัสในดินให้ละลายออกมา

ความต้องการธาตุอาหารของข้าว

ข้าวมีความต้องการธาตุอาหาร ไนโตรเจน 8-12 กิโลกรัม/ไร่ ฟอสฟอรัส 3-6 กิโลกรัม/ไร่ และโพแทสเซียม 3-6 กิโลกรัม/ไร่

ขั้นตอนที่ 5 เลือกพันธุ์ข้าว

ภาคกลางและภาคตะวันออก พันธุ์ข้าวที่เหมาะสมแบ่งเป็น พันธุ์ข้าวที่ไม่ไวต่อช่วงแสง ได้แก่ พันธุ์ข้าว กข.ต่าง ๆ พันธุ์ชัยนาท และพันธุ์สุพรรณบุรี 60 และพันธุ์ข้าวที่ไวต่อช่วงแสง ได้แก่ พันธุ์ข้าวดอกมะลิ 109

ภาคใต้ พันธุ์ข้าวที่เหมาะสมแบ่งเป็น พันธุ์ข้าวที่ไม่ไวต่อช่วงแสง ได้แก่ พันธุ์ทุมธานี และพันธุ์ข้าวที่ไวต่อช่วงแสง ได้แก่ พันธุ์พื้นเมือง เช่น พันธุ์ลูกแดงปัตตานี/พันธุ์พัทลุง

ขั้นตอนที่ 6 ควบคุมระดับน้ำในนาข้าวโดยขังน้ำ ประมาณ 5-10 เซนติเมตร และระบายน้ำออกก่อนเก็บเกี่ยว 7-10 วัน

ขั้นตอนที่ 7 ปลูกพืชตระกูลถั่วหมุนเวียน โดยพืชตระกูลถั่วจะช่วยรักษาความชุ่มชื้นในดิน เพิ่มอินทรีย์วัตถุ และเพิ่มธาตุอาหารให้กับข้าวในฤดูปลูกพืชต่อไป

การจัดการดินเปรี้ยวในสวนผักและผลไม้

ขั้นตอนที่ 1 การยกร่องสวน โดยสวนผลไม้ ยกร่องสูง 50-80 เซนติเมตร สวนผัก ยกร่องสูง 30-50 เซนติเมตร

ขั้นตอนที่ 2 ใส่ปูนแก้ดินเปรี้ยว ปูนที่ใช้ ได้แก่ ปูนมาร์ล ปูนขาว และปูนโดโลไมต์

ขั้นตอนที่ 3 ใส่ปุ๋ยแก้ดินเปรี้ยว ปุ๋ยที่ใช้ ได้แก่ ปุ๋ยหมัก พด. 2 พด.3 พด.7 และปุ๋ยเคมี

ขั้นตอนที่ 4 การดูแลหลังเก็บเกี่ยว ได้แก่ การควบคุมระดับน้ำ ดูแลให้น้ำ และปลูกพืชตระกูลถั่ว

การจัดการดินเปรี้ยวในบ่อปลา

ขั้นตอนที่ 1 ใส่ปูนมาร์ล

ขั้นตอนที่ 2 ปล่อยน้ำสูง 1-2 เมตร

ขั้นตอนที่ 3 วัดค่าความเป็นกรดเป็นด่างของน้ำให้ได้ประมาณ 5.6 ถ้าน้ำยังมีค่าความเป็นกรดอยู่ให้สูบน้ำออกแล้วปล่อยเข้ามาใหม่ เติมปูนขาว

ขั้นตอนที่ 4 เลือกพันธุ์ปลา โดยพันธุ์ปลาที่เหมาะสม เช่น ปลาตะเพียน ปลานิล ปลาสวาย และปลาดุก

ขั้นตอนที่ 5 หลังจับปลา ถายน้ำออก ลอกเลน ตากบ่อ และใส่ปูน

2.2 ประสพการณ์/ประโยชน์ที่ได้รับ /การประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

ต่อตนเอง

(1) ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องดินเปรี้ยวและการจัดการเพื่อแก้ปัญหาดินเปรี้ยว

(2) สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการทำการเกษตรได้

ต่อหน่วยงาน/การนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

การเรียน e-learning ค่อนข้างเข้าเรียนได้ยาก เนื่องจากคอมพิวเตอร์ที่ใช้มีโปรแกรมที่ไม่รองรับกับระบบการเรียน

2.4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ควรมีการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและเพิ่มหลักสูตรที่เป็นประโยชน์ต่อการทำการเกษตร เพื่อให้บุคคลที่สนใจได้เข้าศึกษาเพิ่มพูนทักษะและความรู้ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้หรือเผยแพร่ต่อไป

ลงชื่อ ภาวดี สิทธิประเสริฐ

(นางสาวภาวดี สิทธิประเสริฐ)

ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

ผู้รายงาน

วันที่ 24 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2563

ส่วนที่ 3 ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

(/) ทราบ

ลงชื่อ [ลายเซ็น]

(นายสมศักดิ์ สุขจันทร์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

วันที่ ๒๕ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓